1858. **LEYDSCHE COURANT.** N° 100.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 20 AUGUSTUS.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 19 Augustus.

In den nacht van Dingsdag op Woensdag ontstond alhier een hevige brand, op de Hoogewoerd, om den hoek van de Rijnstraat, in een huis waarin door W. J. Cuyle, voor rekening van den heer A. Stokhuyzen alhier, den handel in kruidenierswaren werd uitgeoefend. Deze brand is gepaard geweest met eene noodlottige omstandigheid die ons gevoel pijnlijk aandoet. Op de bovenverdieping, alwaar de kinderen sliepen, ontstaan, verkreeg hij in weinige oogenblikken eene zoo groote uitgebreidheid, dat niet alleen de vernieling van het pand onvermijdelijk scheen, maar dat men ook voor het behoud van het belendende perceel, de fabriek van den heer P. van Geer, zeer beducht was. Niets was natuurlijker dan dat de bewoner terstond zijne uiterste pogingen in 't werk stelde om zijne kinderen te redden, hetgeen in zoo verre mogt gelukken dat vijf hunner ongedeerd aan de vlammen werden ontrukt; het zesde echter, een meisje van omstreeks 8 jaren, was zoodanig misvormd en met brandwonden overdekt, dat het bijna oogenblikkelijk den geest gaf, terwijl de vader, die zich in zijne wanhoop tot redding van zijn kroost te ver had gewaagd, op verschillende plaatsen des ligchaams deerlijk gebrand was. Intusschen was de brandweer met den meest mogelijken spoed opgekomen en door de werking van een aantal spuiten mogt men er in slagen den brand zich niet verder dan het aangetaste perceel te doen uitstrekken, waarvan echter slechts een zeer gering gedeelte is staande gebleven. Aan allen die tot deze in den beginne van den brand niet te verwachten uitkomst hebben medegewerkt, komt de hoogste lof toe voor hunnen betoonden ijver, en niet minder aan de dienstdoende schutterij, de troepen der bezetting en de policie, die door het handhaven der goede orde mede veel daartoe hebben bijgedragen.

De oorzaak van den brand wordt toegeschreven aan het vlam vatten der gordijnen eener ledikant, die met het licht van een nachtlampje in aanraking waren gekomen. Het gebeurde was naar wij vernemen verzekerd. Omtrent den toestand van den winkelier Cuyle vernemen wij dat er thans allezins hoop bestaat dat de man voor zijn talrijk gezin zal gespaard blijven.

Wij kunnen niet anders dan onze goedkeuring schenken aan het plan door eenige ingezetenen opgevat, om eene inteekening-lijst te doen rondgaan, ten einde door vereenigde bijdragen den ongelukkigen echtgenoot en vader, die bij dit onheil bijna alles heeft verloren, eene zoo hoog noodige ondersteuning te schenken. Ook voor hen, aan wie verzuimd mogt worden die lijst ter teekening aan te bieden, is daartoe de gelegenheid geopend ten huize van den heer J. C. Dobbe, op den Nieuwen Rijn, en bij de boek- en kunsthandelaren Schreuder en van Baak, op de Botermarkt.

— De reunie van de afgevaardigden der Waalsche kerken in ons vaderland werd heden morgen door het houden eener godsdienstoefening in de Waalsche kerk geopend. Ds. Penk, van Dordrecht, trad bij die gelegenheid voor de gemeente op. Heden avond is aan de afgevaardigden de gelegenheid aangeboden tot eene vriendschappelijke bijeenkomst op Zomerzorg.

— Van het 14de verslag van den toestand en de verrigtingen der Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van sterken drank, verscheen dezer dagen een tweede druk, hetgeen als een verblijdend teeken des tijds mag beschouwd worden, en een bewijs is, dat die zaak meer en meer de aandacht tot zich trekt. Wij onthouden ons van de mededeeling van bijzonderheden, omdat wij daaraan vroeger reeds een artikel hebben gewijd. Ieder, die maar eenigzins belang stelt in het goede doel dat de vereeniging zich voorstelt, zal, gelooven wij, dit geschrift niet onvoldaan uit de hand leggen. Ditmaal toch is aan het verslag eene groote zorg besteed, en heeft men, met afwijking van eene vroegere gewoonte, de voornaamste berigten van afdeelingen en correspondenten, naar aanleiding van door het hoofdbestuur voorgestelde vragen, woordelijk opgenomen. Men kan daardoor een juist oordeel vellen niet alleen over den vooruitgang der vereeniging in het algemeen, maar ook over den tegenstand, waarmede zij op vele plaatsen heeft te worstelen. Onder vele bijzonderheden, die verblijdend zijn, wordt menige beschamende omstandigheid ter onzer kennis gebragt. Moge het in deze bij sommigen eene pijnlijke aandoening verwekken de waarheid te hooren, op die wijze echter is alleen verbetering te verwachten.

— In de *Dordrechtsche Courant* leest men het volgende: »Het is ons aangenaam te kunnen mededeelen, dat de noodige maatregelen door het bestuur van het Dordrechtsch museum zullen genomen worden, om de kunstwerken, waarin het door wijlen Ary Scheffer aan dat museum gemaakte legaat bestaat, ter bezigtiging te stellen voor allen, die bijdragen ter oprigting van het gedenkteeken, dat ter eere van den grooten kunstenaar zal worden gestigt. Ook vernemen wij, dat, indien de bijdragen onzer stadgenooten, in verband met die uit andere steden van Nederland en het buitenland, de verwezenlijking van het beoogde doel mogelijk maken, en een gedenkteeken, den beroemden overledene waardig en hetwelk Dordrecht tot eer verstrekt, wordt opgerigt, daarbij, ter blijvende herinnering, een album zal worden vervaardigd, waarin de namen van alle deelnemers aan die oprigting zullen worden opgeteekend.

— De *A. C.* deelt mede, dat in de hoofdstad eenige oudheidkundigen en beminnaars van kunst en wetenschappen zich hebben aaneengesloten tot oprigting van een oudheidkundig genootschap, dat thans reeds als gevestigd kan worden beschouwd. Het stelt zich ten doel de kennis der oudheden te bevorderen, inzonderheid als bronnen voor geschiedenis, kunst en nijverheid. Tot bereiking van dat doel strekken de volgende middelen: *a.* het bijeenbrengen en op nader te bepalen voorwaarden ter bezigtiging toegankelijk stellen van oudheden en al wat daartoe betrekking heeft; *b.* het beoordeelen en bespreken daarvan in regelmatige bijeenkomsten. De verzameling, door het genootschap te vestigen, bestaat uit: *a.* Voorwerpen, voornamelijk uit den grafelijken en stadhouderlijken tijd, door schenking, ruil of koop verkregen. *b.* Voorwerpen, voor korteren of langeren tijd, ter bewaring of beschouwing aan het genootschap toevertrouwd. Deze verzameling wordt in een geschikt lokaal bewaard en op nader te bepalen wijze, dagen en uren voor het publiek toegankelijk gesteld. Bij opheffing van het genootschap gaat deze verzameling in eigendom over aan de stad Amsterdam om daar blijvend bewaard te worden.

— Door wijlen den heer S. Crommelin, in leven rustend pred. te Leeuwarden en dezer dagen aldaar overleden, zijn aan onderscheidene godsdienstige en nuttige instellingen legaten besproken. Daaronder behooren de Ned. herv. diaconiën van al de standplaatsen des overledenen, benevens die van de evang.-luthersche gemeente te Leeuwarden, het kerkgenootschap der Ned. herv. gemeente, het stedelijk armbestuur, het stads- en burgerweeshuis, allen te Leeuwarden, het instituut voor doofstommen te Groningen, de beide blinden-instituten te Amsterdam, de beide koloniën der maatschappij van weldadigheid, Nederlandsch Mettray, het asyl te Steenbeek, het gestigt te Montfoort, enz. enz.

— Omtrent de uitwerking van het zware onweder dat Zaturdag ll. over de provinciën Overijssel en Drenthe heeft gewoed, worden nog nader zeer treurige berigten ontvangen. Te Mander werd de woning van den landbouwer Hanninck door den bliksem in vlam gezet. Binnen korten tijd was het groote huis in de asch gelegd, waarbij elf stuks vee omkwamen en de geheele inboedel met het ingeoogste koren eene prooi der vlammen werd. Te zelfder tijd sloeg de bliksem in het huis van den landbouwer Dierikenaer, in het aangrenzende Geleló, kerspel Ulzen, waarbij de dienstmeid zoodanig getroffen werd dat zij het niet overleefde. Ook te Woolde is een wever, in het weefgetouw zittende, door den bliksem doodelijk getroffen. Te Lonneker sloeg de bliksem in twee boerenhuizen, waarvan het een drie woningen bevatte, waardoor de gebouwen met bijna al de huismeubelen, den geheelen ingezamelden oogst, de bouwgereedschappen, eene koe, enz. door de vlammen werden verteerd. Eene vrouw werd, voor een der verbrande huizen staande, door den bliksem vrij ernstig gekwetst. Te Terwolde sloeg de bliksem in de bouwmanswoning van den heer Ellrink te Deventer; in één oogenblik was de woning met den geheelen inboedel, ongeveer 80 vim rogge, eenige vimmen tarwe en eenige duizenden ponden hooi, eene prooi der vlammen; de dienstboden hadden met opoffering van eigen lijfstoebehooren naauwelijks den tijd de paarden en koeijen den stal uit te drijven. Door den hagelslag, waarmede het onweder vergezeld ging, hebben de veldvruchten, vooral de tabak, veel geleden.

— De gemeenteraden van Goes en Vlissingen, alsmede de kamer van koophandel en fabrieken te Goes, zullen zich met adressen tot de regering wenden tot ondersteuning der aanvraag om vergunning voor den Zeeuwsch-Limburgschen spoorweg. De adressanten zien niet in, waarom Zeeland in deze zaak bij andere provinciën zou moeten achterstaan, vooral daar de verschuiving van de uitvoering van dat werk voor de nijverheid en den handel in Zeeland allernoodlottigst kan worden.

— Gelijk men weet had de vorige minister van justitie het noodig geacht dat eenige der beste gevangenissen in het buitenland wierden onderzocht, omdat de inrigting der cellulaire gevangenissen in ons vaderland, in de laatste jaren gebouwd, in enkele opzigten bleek niet aan de verwachting te voldoen, en het dus van belang was, om, werd eenmaal ten voordeele van dat stelsel beslist, voor eene goede inrigting der alsdan in ons vaderland vrij talrijk op te rigten nieuwe gebouwen te zorgen. Dit onderzoek werd opgedragen aan de heeren mr. P. W. Alstorphius Grevelink, inspecteur van 's rijks gevangenissen, hoofd-ingenieur van 's rijks policie, J. A. H. Netscher, hoofdcommies bij het departement van justitie, en A. C. Pierson, ingenieur voor den gevangenisbouw. Deze heeren hebben zich in den tijd

van zes weken van hun last gekweten en thans aan den tegenwoordigen minister van justitie een rapport ingediend, dat de uikomsten behelst hunner gedane opnemingen in een aantal gevangenissen in België, Frankrijk, Pruissen, Baden en Beijeren, die door hen werden bezocht. In het eerste gedeelte van het rapport wordt medegedeeld het verslag der opneming van gevangenissen, waaraan 156 bladz. gewijd worden. Het tweede gedeelte behelst beschouwingen op het voorgaande verslag gegrond, waarbij in eene vergelijking wordt getreden van ons gevangeniswezen met het buitenlandsche, met betrekking *a.* tot de gebouwen; *b.* de kleeding, ligging en bewassching, *c.* het onderwijs; *d.* de godsdienst; *e.* den arbeid; *f.* de geneeskundige dienst; *g.* de beambten; *h.* de orde, tucht en behandeling der gevangenenen. — Het derde gedeelte behelst voorstellen, die op de volgende nederkomen: 1°. de gemeenschappelijke opsluiting te doen vervangen door de afzonderlijke opsluiting, behoudens vier uitzonderingen, te weten: voor gevangenen ouder dan 60 jaren; voor gevangenen van beider kunne, die blijken voor de afzondering ongeschikt te zijn; voor jeugdige gevangenen beneden de 16 jaren; voor hen, wier straf den tijd van drie jaren (voor den langsten duur der afzonderlijke opsluiting gesteld) overschrijdt; 2°. voor de gevangenissen in de hoofdplaatsen der provinciën, arrondissementen en kantons als beginsel aan te nemen, dat deze gebouwen moeten zijn cellulair, met eenige zalen en nachtelijke afzondering voor gemeenschappelijk opgesloten gevangenen; een gebouw van een dezer categoriën hoogstens 250 cellen te doen bevatten; 3°. aan de gevangenen, in plaats van klompen, schoenen te doen verstrekken en het dragen van klompen te beperken tot enkele gevallen, bijv. arbeid in de open lucht, enz., waarin zij de voorkeur verdienen, alsmede de tegenwoordige voeding der gevangenen ten behoeve der jeugdige veroordeelden van beider kunne te doen herzien of verbeteren; 4°. in alle arrondissements-gevangenissen eenen vasten onderwijzer aan te stellen, belast met het geven van onderwijs in het lezen, schrijven en rekenen. In alle provinciale huizen dit onderwijs uit te strekken tot de eerste gronden van natuur- en werktuigkunde, toegepast op ambachten, op aardrijkskunde, gymnastiek en zang; met een tweeden of adsistent-onderwijzer, mede met het houden der boeken belast. Dit onderwijs op gelijken voet in te voeren in de gevangenissen voor jeugdige veroordeelden; voor jongens, het ook in verband te brengen met den militairen stand en de zeevaart; en het in de centrale huizen te wijzigen naar den tijd der opsluiting; 5°. een allezins geschikt en voor de dienst toereikend personeel van beambten aan te stellen. Geene gepensioneerde officieren, maar kundige en verdienstelijke beambten van gevangenissen tot commandanten en adjunct-commandanten van strafgevangenissen te benoemen, en 6°. nopens de hiervoren behandelde punten, in den zin der gedane voorstellen, de noodige reglementaire bepalingen vast te stellen. Bij het verslag zijn gevoegd verschillende bijlagen en kaarten, alle betrekking hebbende op den bouw, de inrigting, enz. der bezochte buitenlandsche gevangenissen.

's GRAVENHAGE, 19 Augustus.

Tot burgemeester der gemeente Menaldumadeel is benoemd mr. W. A. Bergsma, en tot lid der commissie van administratie over de strafgevangenis te Woerden, mr. C. G. Luzac, kantonregter aldaar.

— In het arrondissement Maastricht zijn tot notarissen benoemd: te Sittard, de heer J. W. J. Delahaye, thans griffier bij het kantongeregt aldaar en te Houthem, mr. G. L. van Meerbeke, advocaat en candidaat-notaris te Maastricht.

— Tot ontvanger der accijnsen en van de belasting op de gouden en zilveren werken te Rotterdam is benoemd de heer S. H. Muntz, thans ontvanger der directe belastingen in de 2de afdeeling aldaar.

— Door Z. M. is benoemd bij het wapen der artillerie: bij den staf van het wapen, tot 2den luit. en magazijnmeester der artillerie van de 3de kl. te Woudrichem, den sergeant-majoor J. J. Mathysen, van het 1ste regement vesting-artillerie.

— Door Z. M. is aan de hh. A. Pleysier en Calisch, kunstschilders te Amsterdam, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van Karel III, hun door de koningin van Spanje geschonken.

— Z. K. H. de prins van Oranje, vergezeld van zijn gouverneur, jhr. de Casembroot en den gen.-majoor Duycker, heeft heden morgen ten 7 ure in de Maliebaan over de drie bataillons van het reg. grenadiers en jagers, alhier in bezetting, eene wapenschouwing gehouden.

— Men verneemt, dat de heer L. A. Reuvens, ingenieur van den waterstaat, benoemd is tot secretaris der commissie tot onderzoek der zaak van de drooggemaakte plassen beoosten de Vecht.

— Men verzekert, dat sedert de regering eenige voorloopige vergunningen heeft toegestaan, tot den aanleg en exploitatie van sommige spoorweglijnen er bij haar nieuwe aanzoeken zijn ingekomen om eenige dier lijnen met minder subsidie of minder waarborg van rente van wege den staat te ondernemen.

— Gisteren is aan het ministerie van marine het examen van adspiranten voor de marine afgeloopen; 130 jongelingen hadden zich daartoe aangemeld, waarvan, naar men wil weten, 46 zullen worden aangesteld. Men ziet de benoemingen spoedig te gemoet.

— Naar men verneemt is de tweede bijeenkomst der provinciale commissie dezer provincie voor het afnemen der examens tot het bekomen der verschillende acten van bevoegdheid voor het geven van onderwijs voorloopig uitgesteld.

— Heden morgen is reeds een aanvang gemaakt met toebereidselen voor de gazillumniatie, die den 8sten Sept. voor vele huizen zal worden ontstoken.

— Volgens bij het depart. van marine ontvangen berigt van den bevelhebber van 's lands transportschip *de Merwede*, is die bodem, ten gevolge van door aanzeiling met een Amerikaansch schip bekomen schade, te Duins binnen gekomen.

— De heer Bleekrode, hoogleeraar te D[illegible], heeft onlangs een verslag opgesteld over den centralisateur voor brandspuiten, ontworpen door den heer IJseman alhier. Daaruit blijkt, dat de proeven op 5 Julij jl. genomen, voldoende mogen genoemd worden, om het ontwerp te beoordeelen; en dat er toen niets ontbrak, tenzij de gelegenheid, om gedurende een langer tijdsbestek met volle kracht de werking te onderhouden. De heer B. betuigt, dat de centralisateur geene verandering brengt in de gewone middelen van brandblussching. Hij is een vereenigingsmiddel van drie of vier afzonderlijk aangevoerde waterstralen binnen een afgeknotten kegelvormigen koperen ketel. Zoodra de centralisateur met water gevuld was, zag men dat de beweging des waters, zonder merkbaar tijdverlies, krachtig en regelmatig zonder tusschenpoozen onderhouden werd. Ook de hoogte, tot welke men het water zag opspringen, was aanzienlijk en gaf de overtuiging, dat door het centraliseren der stralen het verlies aan beweegkracht onbelangrijk moet zijn. De verslaggever wijst er op dat de centralisateur, bij het bezit van gewone brandspuiten, de gelegenheid geeft om eene watermassa in den brand te werpen, zooals anders slechts door de grootste en meest beroemde constructiën mogelijk is, en raadt wel aan, in geval van brand, den centralisateur te beproeven.

— Als een blijk van belangstelling in de handelingen der Ned. vertegenwoordiging, in den jongsten tijd ook buiten 's lands opgewekt, kan o. a. strekken een geschrift, dat de heer Emile de Laveleye, te Gent, heeft uitgegeven, waarin een overzigt geleverd wordt van de beraadslagingen over de wet betrekkelijk het lager onderwijs, onder den titel van »Debats sur l'enseignement primaire dans les chambres hollandaises.«

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIË.

BRUSSEL, 18 Augustus.

Door onderscheidene dagbladen wordt medegedeeld, dat in eene bijeenkomst van de Belgische bisschoppen, op den 4den dezer te Mechelen gehouden, het werk van mgr. Beelen, in het Nederlandsch geschreven en tot titel hebbende: »Grondregels voor het vervaardigen eener Nederduitsche vertaling van het Nieuwe Testament,« zonder eenig voorbehoud is goedgekeurd, en dat de schrijver bij eene door al de bisschoppen onderteekende acte gemagtigd is om eene naar die grondregels vervaardigde vertaling in druk uit te geven.

— De alhier bestaande liberale associatie of kiesvereeniging wordt met ontbinding bedreigd. Aanleiding daartoe zal geven, dat, na de verkiezing van den heer Defré tot lid der kamer een groot aantal personen, tot de ultra-liberale of democratische rigting behoorende, zich tot het lidmaatschap hebben aangemeld, en bij meerderheid van stemmen zijn aangenomen. Men verwacht nu dat velen, die de gematigd liberale gevoelens voorstaan, de vereeniging zullen verlaten, daar zij gevaar loopt haar oorspronkelijk karakter te verliezen.

— Op het kanaal tusschen Brussel en Willebroek is eene kleine stoomboot, die naar Nederland voer, in botsing gekomen met een vaartuig met steenen geladen, waardoor dit laatste is gezonken. De schipper en zijne vrouw zijn gered, maar hun nog zeer jong kind is omgekomen.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Augustus.

Naar men verneemt zal het hof, na den [illegible] dezer uit Duitschland teruggekeerd, tot den 6den September te Osborne vertoeven, den 7den de reis naar Leeds en Schotland aannemen en den 15den October op het kasteel van Windsor zijn.

— Volgens de *Sydney Herald* is prins Alfred voornemens eene reis rondom de wereld te doen en zal hij zich eenigen tijd in Australië ophouden.

— De *Morning Star* die dezer dagen hoog had opgegeven van oneenigheden, die in den boezem van het kabinet waren ontstaan, spreekt zulks nu tegen. Het is niet onwaarschijnlijk dat de zuivere torys aan hunne meer voor den vooruitgang gestemde ambtgenooten hebben toegegeven.

— Zondag ll. heeft de Fransche gezant, maarschalk Pélissier, ter eere des keizers een groot feestmaal gegeven, waaraan vele leden van het corps diplomatique en een aantal hoog geplaatste personen hebben deel genomen. De maarschalk heeft daarbij een toast uitgebragt op de gezondheid van de koningin, en gesproken over Cherbourg, waar twee vlaggen in naauwe verbindtenis naast elkander hadden gewapperd. Als soldaat en als vriend zag hij daarin voor beide landen een onderpand van een blijvend verbond. Lord Derby heeft daarop geantwoord dat hij innig overtuigd was van de duurzaamheid en de vastheid van het verbond tusschen Engeland en Frankrijk, en dat het zijne schuld of die zijner regering niet zou zijn, indien er iets gebeurde waardoor de goede verstandhouding werd verbroken.

— De *Times* geeft thans zijn gevoelen op over hetgeen er in China moet gedaan worden. Engeland kan thans gerust den uitslag der onderhandelingen afwachten, en het is niet te verwachten dat de verbonden mogendheden eenen langdurigen oorlog tegen het hemelsche rijk zullen moeten voeren. Echter moeten zij met veerkracht handelen, indien zij eenigen zedelijken invloed op de Chinezen willen uitoefenen, en van hen verkrijgen wat zij verlangen. Het is twijfelachtig of het geschil tot hiertoe wel genoeg op eene voldoende wijze aan het hof van Peking voorgesteld is geworden, en eene langdurige werkeloosheid te Tien-Sing zou noodlottiger zijn dan een [illegible] marsch op de hoofdstad.

— Het eerste volledige berigt uit de Vereenigde Staten door den telegraaf overgemaakt, is thans ontvangen. Het was van den volgenden inhoud: »Eere zij God in de hoogste hemelen, vrede op aarde, in de menschen een welbehagen.« Deze depêche werd in 35 minuten overgebragt. Onmiddellijk daarna werd eene boodschap van koningin Victoria aan den president der Vereenigde Staten overgezonden. Deze boodschap, die eene betuiging van

vriendschappelijke gevoelens inhield, die, zonder toestemming der koningin niet medegedeeld kan worden, bestond uit 99 woorden en hare overbrenging vorderde 67 minuten.

— De Israeliten alhier hebben hunne staatkundige emancipatie door het houden van een groot gastmaal in het glazen paleis gevierd.

— Men is thans bezig met de voorbereidselen tot het oprigten te Grantham van het standbeeld voor den beroemden natuur-onderzoeker Newton, hetwelk 21 September onthuld zal worden. Het gieten van het beeld is gelukkig afgeloopen.

— Eenige dagen geleden heeft zich eene geheele school walvisschen, ten getale van omstreeks 150, in de Minck en later bij Stornoway vertoond. De inwoners hebben er 33 van bemagtigd. Uit gebrek aan handen en vaartuigen, had men niet meer kunnen vangen. De visschen, welke men gevangen had, waren tusschen 10 en 30 voet lang.

— De diepste kolenmijn in Groot-Brittannie, en welligt in de wereld, is na eenen zwaren arbeid van verscheidene jaren kortelings te Dukinfield in Cheshire geopend. De koker is $686\frac{1}{2}$ el diep en het boren of graven kostte 100,000 £.

— Sedert eenigen tijd is men hier te lande begonnen met het bouwen van kleine vaartuigen van staal en, aangemoedigd door den goeden uitslag, heeft men thans een groot schip daarvan vervaardigd. Dit vaartuig komt uit de werkplaats van den heer John Laird, te Birkenhead, en draagt den naam van *Rainbow*. Het meet 170 tonnen en is bestemd voor de expeditie op den Niger, werwaarts het, na beproefd te zijn, reeds is vertrokken. Dit vaartuig is voorzien van eene stoommachine van hooge drukking, die tot op 200 paardenkrachten kan opgevoerd worden, hoewel men die kracht niet noodig zal hebben. Ook de ketels zijn van staal en hebben bij de beproeving meer doorgestaan dan men daarvan kon verwachten. Het voordeel, dat men zich van dat vaartuig belooft, is daarin gelegen, dat, bij de helft minder dikte dan de ijzeren platen, het staal denzelfden weerstand biedt; daaruit volgt dat het vaartuig minder diepgang heeft en dus gemakkelijker in moeijelijke vaarwaters kan gebezigd worden. De kosten van dit vaartuig zijn weinig meerder dan die van een gewoon ijzeren schip.

— Volgens berigten uit New-York bestaan er in de Vereenigde Staten overal zeer heugelijke vooruitzigten op eenen ruimen oogst.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 Augustus.

De keizer en de keizerin zetten hunne voorgenomene reis op eene voorspoedige wijze voort. Overal ondervinden zij van de bevolking een zeer goed onthaal. Te Napoleonville heeft de keizer 400,000 fr. gegeven voor den bouw eener kerk en den wensch geuit, dat zij binnen 2 jaren gereed mogt zijn. Eenige landlieden hebben aan Z. M. een costuum aangeboden; geheel naar de kleederdragt der Bretagners ingerigt, als een geschenk voor den keizerlijken prins. Heden hebben HH. MM. te St. Brieuc nachtverblijf gehouden en morgen zullen zij te St. Malo vertoeven.

— Op zijne reize door Bretagne heeft de keizer ook o. a. Port-Louis bezocht. Deze stad is klein, maar de citadel is van het hoogste gewigt, naardien de keizer daar gedurende 10 dagen gevangen is geweest; het was in de maand October 1836, na het gebeurde te Straatsburg. Hij werd daar in een klein huisje gebragt, dat aan een soldaat bij de genie, Perreaux, toebehoorde. Deze is overleden, doch de weduwe heeft de kamer, die Louis Napoleon bewoonde, in denzelfden staat gelaten, als tijdens zijn verblijf. Zij is aan den keizer voorgesteld, en met de meeste hartelijkheid door hem verwelkomd; Z. M. heeft beloofd voor hare familie te zullen zorgen.

— Het Napoleonsfeest, op Zondag ll., is in de beste orde afgeloopen. Bij den minister van buitenlandsche zaken was groot gala-diner.

De nieuwe electrische verlichting, op het veld van Mars, was indrukwekkend, en zoo volkomen aan het vonkelende en levendige zonnelicht gelijk, dat men de groote quaestie der openbare verlichting door middel der electriciteit als opgelost kan beschouwen. Ook het vuurwerk is goed gelukt en droeg de algemeene goedkeuring weg.

Bij gelegenheid van dit feest zijn een aantal ridderorden verleend, en hebben bij het leger vele bevorderingen plaats gehad. Ook is de keizerlijke prins Napoleon Louis Eugène Jean Joseph door den kolonel de Bretteville benoemd tot korporaal bij de 1ste comp. van het 1ste bat. van de grenadiers der garde.

— Gelijk reeds vroeger werd te kennen gegeven, zullen de leden van de conferentie nog slechts eenmaal bijeenkomen, ten einde de overeenkomsten betrekkelijk de reorganisatie der Vorstendommen en de Donau-vaart te onderteekenen. Het eerste stuk is volledig afgewerkt, maar het tweede bevat slechts eenige bepalingen, die ingelast zullen worden in de vroeger te Weenen reeds geteekende acte tusschen Oostenrijk, Turkye, Beijeren en Wurtemberg.

— De schade, door den brand in de voorstad La Villette veroorzaakt, is na naauwkeurig onderzoek op 1,100,000 fr. begroot.

— Het water van de Seine is in 139 jaren nog niet zoo laag geweest als op dit oogenblik. Het staat 10 strepen lager dan in 1719, toen die waterstand tot grondslag heeft gestrekt van de schaal die men aan de pijlers van den Pont-Royal ziet.

— Rossini heeft een stuk grond te Passy voor 90,000 fr. aangekocht. Dit stuk heeft den vorm van een piano, en dit zette hem aan, dit terrein te koopen en daaromtrent met den gemeenteraad te onderhandelen. Het werd door schatters op 130,000 fr. geschat, doch de stad heeft het hem voor 90,000 fr. toegestaan, onder voorwaarde, dat zij het na zijn dood, voor denzelfden prijs zou kunnen terugkoopen.

— De beroemde luchtreiziger Poitevin is nabij Malaga met zijnen ballon in zee gestort en verdronken.

ITALIE.

Men verzekert dat de paus het vonnis van den markies Campana, wegens oneerlijke handelingen als directeur der bank van leening tot eenige jaren gevangenis veroordeeld, veranderd heeft in de straf van opsluiting gedurende een jaar in het klooster van St. Bonaventura.

— Te Bonneville in Savoye is een ijselijke moord door vergiftiging gepleegd. Eene gehuwde vrouw uit den burgerstand, die ongeoorloofde betrekking onderhield met een jong mensch, besloot op diens raad haren echtgenoot door vergif om het leven te brengen. Zij liet zich door iemand, op wiens gedrag volstrekt niets is aan te merken, te Genève rattekruid halen onder voorwendsel haar huis van ratten en muizen te bevrijden. In bezit van dat vergif, liet zij suikergebak bereiden, deed er het vergif in en maakte van een partijtje, dat haar man aan een zestal zijner vrienden gaf, gebruik om het gebak op te disschen. Allerijselijkst was het gevolg daarvan: de zes vrienden stierven denzelfden avond; alleen de man der moordenares, voor wien het vergif bestemd was, weêrstond gedurende twee volle dagen de werking daarvan, doch overleed toen ook. Deze zevenvoudige moord moest natuurlijk kwaad vermoeden wekken, en weldra werden de apotheker te Genève, die het rattekruid verkocht had, de man die het gehaald had en de vrouw in hechtenis genomen, terwijl haar minnaar vóór de ontdekking der misdaad zich van het leven had beroofd. De vrouw stelt zich thans in de gevangenis als waanzinnig aan.

— De boomvruchten zijn in Italië zoo overvloedig, dat men de abrikozen tot voeder voor de zwijnen gebruikt.

PRUISSEN.

BERLIJN, 17 Augustus.

Gisteren hebben koningin Victoria en haar gemaal deze hoofdstad met een bezoek vereerd. Zij waren vergezeld van den prins en de prinses van Pruissen en prins en prinses Frederik Wilhelm. De vorstelijke personen werden door de bevolking met hartelijke toejuichingen ontvangen, vooral toen zij zich op het balcon van het paleis vertoonden. Na het paleis van prins Frederik Wilhelm bezigtigd te hebben, zijn de vorstelijke personen des avonds weder naar Potsdam teruggekeerd.

— Door de bondsvergadering is, met betrekking tot de ingekomen bezwaarschriften van kooplieden, stoombootmaatschappijen en schipperijen tegen den aanleg der vaste Rijnbrug te Keulen, besloten, aan de adressanten te doen mededeelen, dat de vergadering aan hunne vertoogen geen gevolg kon geven, aangezien door hen niet was aangetoond, dat zij door den op last der Pruissische regering ondernomen aanleg eener brug te Keulen in eenig bij de bondswetten ten gunste van bijzondere personen vastgesteld regt gekrenkt waren geworden, en dat het ten aanzien der uit die onderneming ontstaande geschillen alleen de toepassing gold van het aan de Rijnoever-staten toekomende regt, om de voorwaarden, waarop nieuwe werken in die rivier kunnen aangelegd worden, bij onderlinge overeenkomst te regelen.

— Te Worms is de groote fabriek van verlakt leder van Reinhard Dörr afgebrand. De schade wordt op een half millioen th. geschat.

— Te Jena is dezer dagen het derde eeuwfeest der universiteit luisterrijk en plegtig gevierd. Op vele plaatsen zag men de met loof omkranste namen van beroemde mannen, die hunne akademische opleiding te Jena genoten hadden, waaronder die van Claudius, Fichte, Gessner, Göthe, Hagedorn, Haller, Hegel, Hufeland, von Humboldt, Klopstock, von Kotzebue, Leibnitz, Saltzmann, Schelling, Schiller en Schlegel. Van heinde en verre was men toegestroomd om de feesten bij te wonen. Bij die gelegenheid is het standbeeld onthuld van den keurvorst Johann Frederik, den stichter der universiteit.

— Te Tilsit heeft in den avond van den 13den een zware brand gewoed. 40 huizen en stallen mitsgaders eenige fabrieken zijn in de asch gelegd. De schade wordt op 250,000 th. begroot.

TURKYE.

Volgens een brief uit Tripoli was doctor Hassan, die door den bey naar Bengazi was gezonden, om onderzoek te doen naar de in die plaats heerschende ziekte, aldaar teruggekeerd. Hij had de geneeskundige commissie, uit Konstantinopel opgezonden, te Bengazi achtergelaten. De geneesheeren hadden niet geaarzeld om in de ziekte, die aldaar zoo vele slagtoffers maakt, de pest te herkennen, in weerwil van de verklaring van den geneesheer Vadala, op die plaats woonachtig. Deze laatste was nog altijd van gevoelen, dat de ziekte slechts een niet besmettelijke typhus was, hoewel de vreeselijkste verschijnselen zulks luide weerspraken. Hij heeft daardoor de overige havens, alwaar men in de door hem afgegeven verklaringen vertrouwen stelde, in groot gevaar gebragt. Tot hiertoe is Tripoli en omstreken van de ziekte verschoond gebleven, en de bey laat alle mogelijke voorzorgen nemen. Daarentegen is zij te Derna, en dus meer in de nabijheid van Egypte, uitgebroken. Te Bengazi, eene stad van 10 à 12,000 inwoners, heeft een derde deel der bevolking de vlugt genomen, waardoor de ziekte onder de Bedouinen is verspreid. Op 1500 ziektegevallen telt men 800 dooden. Van de bezetting, uit 200 man bestaande, zijn er 120 aangetast en 30 overleden. De ziekte heerscht zoowel in Europesche als in Arabische gezinnen.

Te Alexandrië heeft zich ook een pestgeval voorgedaan, op de Engelsche stoomboot *Pactolus*, die van Londen, Tanger en Malta kwam. Op eenige uren afstands van de stad is de kok van eene paketboot, een Engelschman, aangetast en terstond bezweken. De passagiers zijn in het gasthuis te Alexandrië opgenomen, maar de ziekte schijnt zich onderwijl niet uit te breiden. Nabij Tanger hebben zich onder een 200-tal bedevaartgangers eenige gevallen voorgedaan.

Ook te Smyrna moet een meisje aan de pest zijn overleden.

STADS-BERIGTEN.

DE BURGEMEESTER VAN LEYDEN brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat blijkens missive van den Luitenant-Kolonel kommanderende het regement rijdende artillerie, de practische artillerie-oefeningen van de alhier in garnizoen zijnde kompagnien van dat regement op den 23sten dezer maand een aanvang zullen nemen, en wel op het strand bij Noordwijk-Binnen, de rigting nemende naar Zandvoort; terwijl op de dagen dat er gevuurd zal worden, de noodige vlaggen zullen waaijen om het onveilig terrein te doen kennen.

De Burgemeester voornoemd,

LEYDEN, 19 Augustus 1858. J. C. BUGAILLE, Weth. l. Burg.

Burgerlijke Stand.

Van den 12 tot en met den 18 Augustus 1858.

BEVALLEN: E. Werk, D. — J. Poplie, geb. Stegtenhorst, D. — A. Smit, geb. Arkeveld, D. — H. Knaap, geb. Brinkman, Z. — H. Doesburg Lannoij, geb. van der Waal, D. — M. Meershoek, geb. van Tongeren, D. — J. Mark, geb. Merenief, D. — J. Marjee, geb. Draaisma, D. — H. Betcke, geb. Wildenburg, D. — A. E. Kriek, geb. Masurel, Z. — P. C. Otten, geb. Dorsman, D. — A. C. van Poelgeest, geb. Donkersloot, D. — C. Dool, Z. levenl. — J. W. Opdendrees, geb. Schalkwijk, D. — C. W. Olifiers, geb. Maas, D. — C. E. J. van Haasteren, geb. van Dam, Z. — N. Steenwijk, geb. Franshuyzen, D. — S. Reinhardt, geb. Plaisier, Z. — J. Smit, geb. l'Ecluse, D. — E. de Bean, geb. van der Stok, Z. — J. H. Lau, geb. Arnoldus, Z. — A. M. Smits, D. levenl. — E. B. J. Kluit, geb. Scheltema, Z. tweel. — J. W. van der Reyden, Z. — H. Diepenbach, geb. Christiaanse, D. — J. Kruit, geb. Bink, Z.

GEHUWD: H. B. de Groot, Jm. en J. Kramer, Jd. — A. van Hemert, Jm. en J. Verhulst, Jd. — F. van den Berg, Jm. en J. Sjardyn, Jd. — J. Voermans, Jm. en A. J. Volkert, Jd. — A. Benedictus, Jm. en L. Vos, Jd. — J. A. Wagemans, Jm. en L. Boisttier, Jd. — J. van Dissel, Jm. en J. Breedeveld, Jd. — K. de Jongh, Wedr. en M. H. Kuyters, Wede. — P. Pieterse, Jm. en M. Romyn, Jd. — C. M. Blink, Jm. en A. Wessels, Jd.

OVERLEDEN: A. de Haay, Z., 3 w. — M. van Duuren, D., 3 w. — C. M. H. Staphorst, D., 4 m. — J. D. Faes, 72 j. — J. Nizee, Z., 16 m. — A. E. Lau, geb. Kramers, 45 j. — J. C. Beekman, D., 7 m. — J. C. Willebrands, geb. van der Noordaa, 62 j. — D. Zoetemelk, 78 j. — M. l'Ecluse, D., 2 m. — W. Falkel, 25 j. — M. Kwestroo, D., 3 m. — A. Roos, D., 4 m. — A. Zoet, 58 j. — J. Feekman, 28 j. — A. F. C. Berree, Z., 6 m. — H. Selier, geb. Tiele, 54 j. — J. Dirkswager, 58 j. — M. F. Cuyle, D., 7 j. en 6 m. — A. Brouwer, Z., 2 j.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: L. G. DIRKS
EN
S. W. VLIELAND.

LEYDEN, 19 Augustus 1858.

Getrouwd: ALEXANDER BENEDICTUS,
van Antwerpen,
MET
LEA VOS.

LEYDEN, 18 Augustus 1858.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving, zoowel binnen als buiten deze Stad.

Bevallen van twee welgeschapen ZONEN Vrouwe E. B. J. KLUIT, geb. SCHELTEMA.

LEYDEN, 17 Augustus 1858.

Heden overleed, in den nog jeugdigen leeftijd van zes maanden, onze jongste Leveling en Zoon ANTOONUS CORNELUS PHILIPPUS.

F. F. BERRE,
A. BERRE, geb. BREEDEVELT.

LEYDEN, 17 Augustus 1858.

Voor de betoonde hulpvaardigheid en belangstelling in den nacht van 18 dezer, betuigen wij onzen welmeenenden dank.

P. VAN GEER en Familie.

Ingevolge Art. 4 van het Plan der Negotiatie, ten behoeve van het Gesticht der Vereeniging van den H. VINCENTIUS VAN PAULO alhier, heeft de **Uitloting van drie Aandeelen** plaats gehad, zijnde Nos. 8, 22 en 30, waarvan de **uitbetaling** in den loop van September aanstaande zal plaats hebben bij den Penningmeester van genoemd Gesticht, tegen intrekking der stukken met de onverschenen Coupons.

TWEEDE VERIFICATIE.

Aan de bekende en onbekende Schuldeischers, de bevoorregte en pand- of hypotheekhebbende daaronder begrepen, in het Faillissement van J. W. C. BLANKEN, *Boekhandelaar* te *Leyden*, die aan de eerste oproeping niet hebben voldaan, wordt berigt, dat de nadere bijeenkomst van Schuldeischers in voornoemd Faillissement is bepaald op Donderdag 9 September aanst., des voormiddags ten 11 ure, in de Raadkamer van de Arrondissements-Regtbank te *Leyden*, en worden die Schuldeischers opgeroepen, om aldaar in persoon, of bij gemagtigde te verschijnen, ten einde alsdan nog hunne schuldvordering te laten **Verifieren.**

De Curator,
SAMUEL TER POORTE.

Wordt verlangd, voor loopend en ander Kantoorwerk een **Jongeling**, niet beneden de 14 jaren, eene nette hand schrijvende en goed kunnende rekenen. Adres in persoon bij A. G. BESSELS, *Landmeter en Agent van Assurantiën*, Hoogewoerd te *Leyden*.

Het Huisgezin van W. J. CUYLE.

De leden van het Wijk-Collegie No. 4, getroffen door het onheil dat door den brand in den nacht van 17 op 18 Aug. ll., aan bovengenoemd huisgezin is overkomen, hebben besloten tot het plaatsen eener bus ten hunnen huize, gedurende de eerstvolgende 8 dagen, ter inzameling van liefdegiften voor dat zoo zwaar beproefde gezin.

P. BLAAUW, *President*,
J. VERBRUGGE Jz.,
H. W. HAZENBERG,
J. J. VAN AMEROM,
J. W. SCHAAP, *Secretaris.*

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER GEMEENTE LEYDEN zijn van meening, in het bijzijn der Commissie van Fabricage, in het openbaar

AAN TE BESTEDEN:

Het ontruimen van het vuil en de specie hetwelk zich bevindt in de overwulfde Pieterskerkgracht.

En zulks op het Raadhuis binnen gemelde Gemeente, op *Maandag den* 23sten *Augustus* 1858, des middags ten 12 ure.

Zullende de voorwaarden van heden af, dagelijks (uitgezonderd de Zondagen) ter Secretarie dezer Gemeente ter lezing liggen, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *twee* ure; alsmede aan de Stads-Timmerwerf, van 's voormiddags ten *tien* tot 's namiddags ten *vijf* ure, terwijl door den Stads-Architect de verlangde ophelderingen en aanwijzingen zullen worden gegeven.

Bij de Boek- en Kunsthandelaren SCHREUDER EN VAN BAAK ligt ter perse:

DE BRAND,

EEN DICHTSTUK,

uit te geven ten voordeele van W. J. CUYLE,

die in den nacht van den 17den op den 18den Augustus ll. bij den plaats gehad hebbenden brand van al zijne bezittingen beroofd is geworden.

Prijs *f* 0.20.

Bij P. N. VAN KAMPEN, te *Amsterdam*, ziet het licht:

BEDENKINGEN

tegen de beweerde Meerderjarigheid van den Prins van Oranje,

BIJ DE VERVULLING VAN ZIJN ACHTTIENDE JAAR, EN ZIJNE AFKOMST UIT GUILELMUS EREMITA,

DOOR

AMBROOS VAN DER BOES DE BEJE,

Jur. Cand. — Prijs *f* 0.60.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG 18 Augustus.

		Laagst koers	Hoogst koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	64[illegible]	64[illegible]	64[illegible]
Dito Certificaten	3	77[illegible]	77[illegible]	77[illegible]
Dito dito	4	99	99[illegible]	—
Amortisatie Syndicaat	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	137[illegible]	137[illegible]	137[illegible]
O. I. Leening	4	98[illegible]	98[illegible]	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$	$101\frac{1}{16}$	—	—
BELGIË	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	$2\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	$1\frac{1}{2}$	28	28[illegible]	28[illegible]
Dito Obligatiën	3	44[illegible]	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	38[illegible]	39[illegible]	39
Bewijzen Coupons		[illegible]	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	47[illegible]	$47\frac{1}{4}$	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	5	106[illegible]	—	—
Dito dito 1828 en 1829	5	103[illegible]	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	92[illegible]	—	—
Dito 1840	4	87[illegible]	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	87[illegible]	—	—
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	—	—	—
Certificaten van dito	6	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	144[illegible]	—	—
Dito Obligatiën	4 pCt.	83[illegible]	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	5	—	—	—
Dito	4	61[illegible]	—	—
Dito Metall.	5	75[illegible]	76	76
Dito Nieuwe	5	87[illegible]	87[illegible]	—
Dito 1847	$2\frac{1}{2}$	39	39[illegible]	—
BRAZILIË, 1824 100 £	5	—	—	—
SARDINIË	5	—	—	—
PERU, Geldleening 1854	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	$4\frac{1}{2}$	37[illegible]	37[illegible]	—
GRENADA, Obligatiën	$3\frac{1}{2}$	20[illegible]	20[illegible]	20[illegible]
MEXICO, Obligatiën 1851	3	20[illegible]	20[illegible]	—
N. AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Grieken $5\frac{1}{4}$.

Kassiers-loon. Geld. Beleening 3 pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto 3[illegible].

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. GRADBBE.